

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

være værdifuld som en slags optakt til det forestående arbejde med lovrevisionen.

Der vil så være forløbet næsten to år, siden tinget sidst havde lejlighed til en principiel drøftelse af disse spørgsmål ved den forhandling, der fandt sted den 26. marts 1974, og som min forgænger lagde op til.

Uden i øvrigt at tage stilling til det af og til fremsatte ønske om regelmæssige debatter i folketinget om Danmarks radios virksomhed, så synes jeg nok, at en debat på dette tidspunkt med den givne baggrund kunne være en rimelig ting.

Ole Espersen (S):

Jeg vil gerne indledningsvis komme med et par principielle betragtninger om socialdemokratiets holdning til radio og fjernsyn.

Vi mener ikke, at man i noget lænd ud over de skandinaviske finder en så demokratisk styringsmetode som den, vi har i forhold til Danmarks radio. Vi mener heller ikke, at der nogetsteds findes en så god mulighed for konkurrence på kvalitet, hvad enten det drejer sig om underholdning, nyheder, oplysning eller andet, som vi har her i landet. Endelig tror jeg, at tinget vil være enig med mig i, at vi i intet land finder en så engageret og levende debat mellem dagspresse, offentlighed og radio og tv, som vi kender det her i Danmark.

Alt dette, hvad enten man nu er uenig i debatindlæggene eller ej, er væsentlige værdier, som vist ingen ansvarlig politiker ønsker at sætte på spil, hverken ud fra et øjeblikks irritation eller bedrøvelse over de nuværende vanskelige styringsforhold eller ud fra et ønske om øget kommerciel indflydelse. Det første: de øjeblikkelige vanskeligheder i radorådet, ville være at drage forhastede konklusioner af noget, som formentlig og forhåbentlig er et kort intervals problemer. Og det andet, den øgede kommercialisering, ville være udtryk for en ændring, som alligevel ikke lod sig opretholde i et samfund, som er på vej mod endnu mere demokratiske styringsformer inden for alle vitale områder.

Det er vores baggrund for en vurdering af de forslag, der i dag ligger på bordet.

Forslaget fra de 4 partier tilsigter det, der populært kaldes at bryde Danmarks radios

monopol, og dette er også fremhævet af ordføreren for forslagsstillerne i fremsættelses-talen.

Nu er det jo ikke helt rigtigt længere at tale om Danmarks radios monopol. I den nye lov, som kulturministeren nævnte, er der mulighed for, at der gives tilladelse til andre end Danmarks radio til at sende radio og tv ved hjælp af kabelanlæg, men vi har også set, som ministeren nævnte det, hvor vanskeligt det er at sætte sådanne forsøg i gang under hensyn til de store omkostninger og andre problemer.

Men bortset herfra, så er det socialdemokratiets opfattelse, at det, man kan kalde et teknisk monopol, i hvert fald når det drejer sig om æterspredning, og det, der kan kaldes et økonomisk monopol, det er i realiteten ikke et monopol derudover. Det er netop ikke et monopol i den forstand, hvori ordføreren for forslagsstillerne, hr. Lembourn, opfatter det. Ordføreren sammenligner tv's og radioens monopol med vore andre kommunikationsformer og fremhæver, at ingen ville finde det naturligt, om der kun var én institution, som kunne udgive aviser, tidsskrifter, bøger osv., men netop når man anlægger en kulturel betragtning, så er det efter vores opfattelse ikke særligt dækkende at tale om Danmarks radio som et monopol. Udsendelserne viser jo med al ønskelig tydelighed, at der er tale om en højst alsidig virksomhed, som rammer de forskellige ønsker, de forskellige former for kulturel og politisk smag, der findes her i landet. Det er netop det, der ligger i alsidighedsforpligtelsen. Ingen vil med rette kunne hævde, at der er tale om en monopoliseret opfattelse af den ene eller den anden karakter, og det er vel netop dette, der skulle være udtryk for og afgørende for, om der forelå et kulturelt monopol.

Det er vores opfattelse i socialdemokratiet, at denne kulturelle og politiske alsidighed, som gør, at vi ikke vil kalde det et monopol, søges tilgodeset i videst muligt omfang af Danmarks radio, og at vi næppe kunne opnå yderligere i denne henseende ved opsplitning af virksomheden som foreslået her.

Men vi ønsker heller ikke at opretholde et teknisk monopol blot for monopolets egen skyld. Før vi overvejer et brud på dette